

แนวทางการปรับปรุงทางกายภาพของเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอลำพูน จังหวัดสงขลา

Guidelines for Physical Improvement of Kuanlung Municipality

Ampher Hatyai, Songkhla Province.

นราวัฒน์ เลิศวิทยาวีวัฒน์*, งามเพชร อัมพรวัฒนพงศ์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย 90000

*E-mail: lnarawat@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องแนวทางการปรับปรุงทางกายภาพของเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอลำพูน จังหวัดสงขลา เป็นโครงการวิจัยเพื่อการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา รวมทั้งการนำเสนอแนวทางการปรับปรุงทางกายภาพของพื้นที่เทศบาลเมืองควนลังซึ่งเป็นพื้นที่ศึกษา เทศบาลเมืองควนลังมีอาณาเขตติดต่อกับเทศบาลนครหาดใหญ่ทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ เมืองควนลังเป็นเมืองที่มีความสำคัญอันเนื่องมาจากเมืองหาดใหญ่ ในหลาย ๆ ด้านได้แก่ การเป็นเส้นทางสู่สนามบินนานาชาติหาดใหญ่ มีสภาพแวดล้อมและธรรมชาติที่สวยงาม และเป็นแหล่งที่พักอาศัยที่ขยายตัวมาจากเทศบาลนครหาดใหญ่ การทำวิจัยในครั้งนี้ได้ใช้กระบวนการวิจัยเชิงการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา รวมทั้งการนำเสนอแนวทางการปรับปรุงเป็นแนวทางในการทำการวิจัย มีการพิจารณาใช้แนวความคิดทฤษฎีจินตภาพของเมือง ของเควิน ลินซ์ เป็นทฤษฎีหลักในการวิเคราะห์ปัญหาจินตภาพเมือง รวมทั้งการเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไของค์ประกอบของจินตภาพเมืองควนลัง เพื่อให้มีความสมบูรณ์และชัดเจน เป็นที่เข้าใจและประทับใจของผู้พบเห็น นอกจากนี้ยังมีการพิจารณาใช้ทฤษฎีการพัฒนาเมืองในเรื่องอื่นๆเป็นองค์ประกอบร่วมด้วยในการวิจัย

คำสำคัญ : การปรับปรุงทางกายภาพ, ควนลัง, จินตภาพของเมือง

Abstract

Guidelines for Physical Improvement of Kuanlung Municipality Ampher Hatyai, Songkhla Province, is a research project to study and problems analysis include the proposed guidelines for the physical improvement of the study area Kuanlung Municipality. The Kuanlung border is connecting the north – west to Hatyai. Kuanlung city is a major city in connection with the city of Hatyai. Its importance in many areas, including : the location of Hatyai international airport, environment and natural beauty and a residential area grew from Hatyai. This research has used the process of problems study and analysis include the proposed of improvement guidelines. The research has considered the concept of the Image of the City theory of Kevin Lynch as a theoretical analysis of the problems in the imaginary town of the Kuanlung municipality. As well as suggestions for improvement the image of Kuanlung city, to be the completed and cleared elements and to be understood and impressions of the spectator. There is also the other theory of urban development in conjunction with in the research.

Keywords: Physical Improvement , Kuanlung , The Image of the City

1. ที่มาและความสำคัญ

เทศบาลเมืองควนลัง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของคลองอุตะเถา ซึ่งมีประวัติการตั้งถิ่นฐานพร้อมๆ กับเมืองหาดใหญ่ที่ตั้งอยู่ฝั่งตรงกันข้าม เนื่องจากการตั้งที่ว่าการอำเภอหาดใหญ่ และสถานีรถไฟหาดใหญ่ เป็นจุดเหนี่ยวนำให้เกิดการพัฒนาเมืองหาดใหญ่ จึงทำให้ในรอบ 100 ปีที่ผ่านมา ในระยะ 70-80 ปีแรกจึงเกิดการพัฒนาด้านตะวันออกของคลองอุตะเถาเป็นส่วนใหญ่ ต่อมาภายหลังเมื่อมีการก่อสร้างถนน และสะพานข้ามคลองอุตะเถาหลายแห่ง จึงทำให้ความเป็นเมืองขยายตัวเกาะตามแนวถนนเข้ามาในเขตเมืองควนลัง ซึ่งจะพบได้จากการที่เขตเทศบาลนครหาดใหญ่นี้ยื่นล้ำข้ามคลองอุตะเถามาในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง

ปัจจุบัน พื้นที่เมืองหาดใหญ่ขยายตัวออกไปครอบคลุมพื้นที่เทศบาลข้างเคียงของเทศบาลนครหาดใหญ่ พื้นที่ศูนย์กลางเมืองหาดใหญ่ใช้ประโยชน์ที่ดินหนาแน่นขึ้น ในขณะที่มีข้อจำกัดทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ริมคลองอุตะเถา ส่งผลให้เกิดการพัฒนาในแนวตั้งมากขึ้น โดยเฉพาะอาคารอยู่อาศัยรวม ในขณะที่พื้นที่รอบเขตศูนย์กลางเมือง (Suburban) ที่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม และที่โล่งว่างของเมือง มีรูปแบบการตั้งถิ่นฐานเป็นย่านที่อยู่อาศัยเป็นหลัก โดยเฉพาะโครงการจัดสรรที่ดินในพื้นที่เมืองควนลัง โดยมีปัจจัยส่งเสริมการกระจายตัวดังกล่าว จากการพัฒนาโครงข่ายเส้นทางคมนาคม ที่ตั้งของแหล่งงานต่างๆ เช่น สนามบินนานาชาติหาดใหญ่ และเนื่องจากราคาที่ดินซึ่งมีมูลค่าต่ำกว่าในเขตชุมชนเมือง จึงส่งผลต่อการขยายตัวของชุมชนออกไปยังพื้นที่รอบเมืองศูนย์กลางแบบกระจัดกระจาย (Urban Sprawl) อันเป็นรูปแบบการขยายตัวไม่พึงประสงค์ รูปแบบของเมืองและชุมชนเริ่มจากการตั้งถิ่นฐานในแหล่งทรัพยากร โดยเฉพาะแหล่งน้ำและลำคลองต่างๆ โดยเฉพาะแนวคลองอุตะเถา คลองวาดและคลองตำ ซึ่งเป็นลำคลองสายหลักของพื้นที่

ต่อมาภายหลัง เมื่อมีการพัฒนาการคมนาคมทางบกมากขึ้น ส่งผลให้ชุมชนมีการพัฒนาตามแนวเส้นทางเชื่อมโยงระหว่างชุมชนอื่นๆ และโดยรอบจุดศูนย์กลางชุมชนเมืองหลัก คือเมืองหาดใหญ่มากขึ้น ทั้งนี้รูปแบบชุมชนในอดีตของเมืองหาดใหญ่มีลักษณะเริ่มต้นแบบกระจัดกระจาย (Random Settlement) ร่วมกับแบบกลุ่ม (Cluster Settlement) ต่อมาเมื่อมีจำนวนประชากร และกิจกรรมมากขึ้น ร่วมกับการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่ง รูปแบบการขยายตัวของชุมชนส่วนใหญ่เป็นแบบแนวเส้นตรง (Linear Settlement) อย่างไรก็ตาม พื้นที่ชุมชนเมืองควนลังเดิมมีลักษณะเป็นชุมชนชนบท มีลักษณะชุมชนแบบกระจัดกระจายตามลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกรรมชุมชน กระจุกตัวเฉพาะรอบพื้นที่กิจกรรมสำคัญในชุมชน เช่น ย่านการค้าชุมชน สถานราชการ และศาสนสถานสำคัญของท้องถิ่น ขณะที่ชุมชนใหม่เมืองควนลัง มีลักษณะขยายตัวไปตามความยาวของถนนสายหลัก (บริษัทประพันธ์มงคลจำกัด, 2558)

แนวโน้มของรูปแบบการพัฒนาเมืองควนลังในอนาคต หากปราศจากการวางแผนและการบริหารจัดการที่ดีจะมีลักษณะการกระจุกตัวสองข้างถนนสายหลัก ทั้งที่ว่างด้านหลังแถบการพัฒนาให้เป็นพื้นที่ปิดล้อม ซึ่งเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ด้อยคุณภาพ

อย่างไรก็ตาม การพัฒนาที่เติบโตรวดเร็วเกินไปจะส่งผลให้เกิดความไร้ระเบียบ เกิดผลกระทบต่อชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมทั้งในด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม อาชีพการงาน เกิดปัญหามลภาวะ ขยะ น้ำเสีย การจราจรติดขัด และอาชญากรรมในรูปแบบต่างๆ อีกทั้งจากการศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบทางกายภาพทั้ง 5 ประการ ตามทฤษฎีจินตภาพของเมือง ของเควิน ลินซ์ พบว่า เมืองควนลังยังเป็นเมืองที่ขาดเอกลักษณ์ ดูสับสน และมีโครงสร้างของเมืองที่ยังดูคลุมเครือสมควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติมองค์ประกอบที่ด้อยคุณภาพหรือขาดตกบกพร่อง ไม่สมบูรณ์ ให้มีความสมบูรณ์ กลายเป็นเมืองที่มี โครงสร้างชัดเจน และมีเอกลักษณ์ที่แจ่มชัด รวมทั้งเป็นเมืองที่อ่านเข้าใจได้ง่าย สามารถวาดจินตภาพของเมืองได้อย่างชัดเจน

รูปที่ 1 : ภาพถ่ายทางอากาศแสดงพื้นที่ศึกษาเทศบาลเมืองควนลัง

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาข้อมูลบริบทของพื้นที่ศึกษา โดยเฉพาะข้อมูลทางกายภาพของพื้นที่ศึกษา
2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาทางกายภาพของพื้นที่ศึกษา
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงทางกายภาพของพื้นที่ศึกษา

3. ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1. ทฤษฎีการพัฒนาเมืองของ เควิน ลินช์ (Kevin Lynch) โดยศึกษาองค์ประกอบจินตภาพของชุมชนเมือง ทั้ง 5 ประการ วิลลิสท์ หรยางกูร (วิลลิสท์, 2549) อ้างถึงทฤษฎีเกี่ยวกับเมืองที่นำเสนอโดย เควิน ลินช์ (Kevin Lynch) นักทฤษฎีผังเมืองชาวอเมริกันที่มีชื่อเสียง ลินช์ พบว่า ส่วนประกอบที่สำคัญในระบบมโนทัศน์ของเมืองเรียกรวมกันว่า “Image” นั้นมีอยู่ด้วยกัน 3 ประการ ได้แก่ **เอกลักษณ์ (Identity)** **โครงสร้าง (Structure)** และ **ความหมาย (Meaning)** ส่วนประกอบทั้ง 3 นี้ ต่างมีความสัมพันธ์ต่อกันอย่างใกล้ชิด ลินช์ได้เสนอว่า ในจินตภาพของเมืองมีองค์ประกอบหลัก 5 ประการด้วยกัน คือ **1).เส้นทาง (Paths)** เป็นทางที่บุคคลใช้สัญจรไปมา เส้นทางเป็นส่วนที่มีความสำคัญมาก เพราะในขณะที่บุคคลเคลื่อนที่ผ่านเส้นทางเขาจะเห็นส่วนต่างๆ ของเมืองตามเส้นทาง และสามารถสร้างความสัมพันธ์กับองค์ประกอบอื่นๆ ของเมืองตามทางสัญจร **2). เส้นขอบ (Edges)** เป็นองค์ประกอบที่มีลักษณะเป็นแนวที่กำหนดขอบเขตของบริเวณหรือย่าน **3).ย่าน (Districts)** เป็นบริเวณที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินหรือมีการประกอบกิจกรรมแบบเดียวกัน หรือมีเอกลักษณ์ของบริเวณอันเกิดจากลักษณะเฉพาะร่วมกันของบริเวณ **4). ชุมทาง (Nodes)** มักเป็นจุดศูนย์กลางของเส้นทาง หรือ แหล่งรวมกิจกรรมต่างๆ อาจเป็นสถานีที่ซึ่งมีกิจกรรมเกิดขึ้นอย่างหนาแน่น ชุมทางจึงเป็นจุดเด่นเฉพาะของเมืองหรือของย่าน มีความสัมพันธ์กับเส้นทาง และ **5).ภูมิสัญลักษณ์ (Landmarks)** เป็นจุดที่ใช้อ้างอิงถึงเช่นเดียวกับชุมทาง ภูมิสัญลักษณ์มักเป็นสิ่งที่ทางกายภาพที่แตกต่างจากสภาพแวดล้อมข้างเคียง สำหรับหลักการในการพิจารณาองค์ประกอบของจินตภาพทั้ง 5 ประการ กัธธ กุลชล (กัธธ, 2545) อ้างถึงลินช์ได้แนะนำให้พิจารณาว่า แต่ละองค์ประกอบนั้นมีความชัดเจน ส่งเสริมซึ่งกันและกัน หรือขัดแย้งกันบ้างหรือไม่ เมืองใดที่มีองค์ประกอบทั้ง 5 ประเภท ครบถ้วน ชัดเจน เมืองนั้นก็จะอ่านเข้าใจได้ง่าย (legible) สามารถวาดจินตภาพออก ในทำนองกลับกัน เมืองใดที่ขาด เอกลักษณ์ ดูสับสน มีโครงสร้างของเมือง ที่ดูคลุมเครือ ก็จะต้องได้รับการ

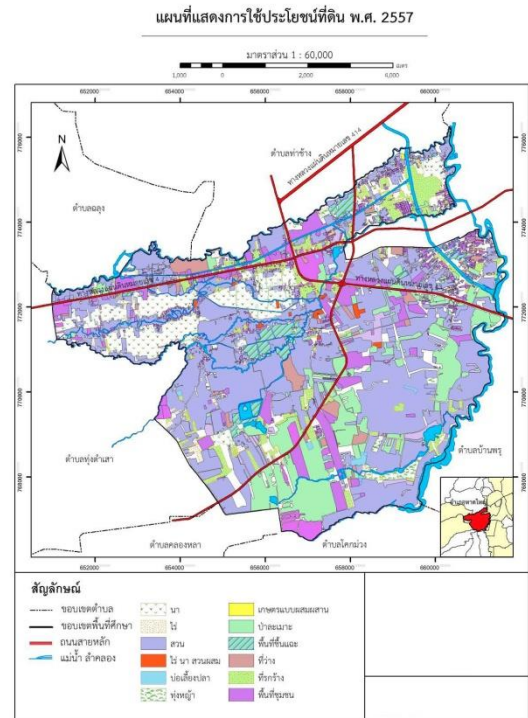
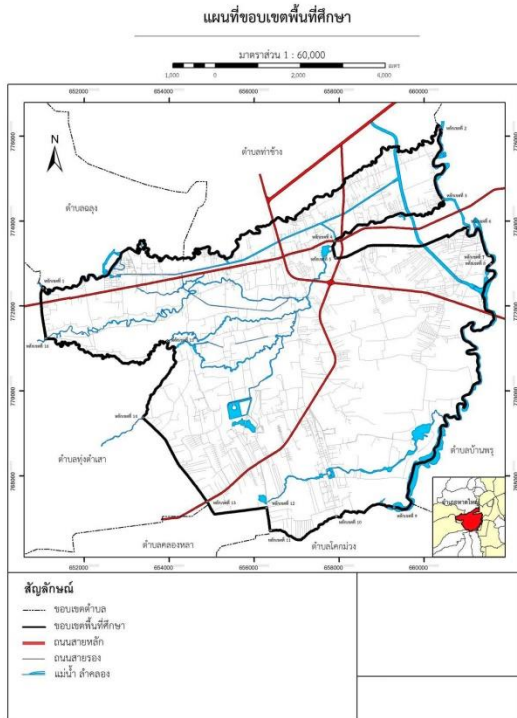
4.4. วิเคราะห์ปัญหาทางกายภาพของพื้นที่ศึกษา

4.5. เสนอแนะแนวทางการปรับปรุงทางกายภาพของพื้นที่ศึกษา

5. ผลและวิจารณ์

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 – 2559 กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในด้านหลักๆ ไว้ 6 ด้าน โดยพื้นที่จังหวัดสงขลาถือเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีศักยภาพทั้งทางด้านทำเลที่ตั้งในการเป็นจุดเชื่อมโยงระหว่างภูมิภาค รวมถึงการมีท่าเรือน้ำลึกสงขลา ท่าอากาศยานนานาชาติหาดใหญ่ ย่อมจะทำให้จังหวัดสงขลาพัฒนาสู่ศูนย์กลางด้านการขนส่งและเศรษฐกิจในภูมิภาคต่อไป ยุทธศาสตร์ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคชายแดน พ.ศ. 2555-2559 กำหนดให้สงขลาเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจ การบริการ การคมนาคมขนส่ง และมติคณะรัฐมนตรีเรื่อง ผังเมืองในหัวเมืองภูมิภาค กรณีหาดใหญ่ เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2556 รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่องการพัฒนาพื้นที่ตำบลควนลัง เพื่อรองรับการพัฒนาเป็นมหานครหาดใหญ่ เป็นการกำหนดบทบาทให้เมืองควนลังทำหน้าที่เป็นเมืองที่มีการพัฒนาเพื่อรองรับการขยายตัวของนครหาดใหญ่ในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะทางด้านกายภาพ เนื่องจากเป็นการพัฒนาที่เห็นได้อย่างชัดเจนที่สุดจากการศึกษาเรื่องการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในปีพ.ศ.2557 พบว่าการใช้ประโยชน์ ที่ดินของพื้นที่ตำบลควนลังส่วนใหญ่ใช้เพื่อการเกษตรกรรม พื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่เกี่ยวข้อง มี อัตราส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดินลดลงอย่างช้าๆ คงเหลือ ร้อยละ 63.86 ขณะที่การใช้ที่ดินประเภทพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีอัตราส่วนเพิ่มขึ้นเพิ่มเป็น ร้อยละ 8.21 อาจกล่าวได้ว่า อัตราการเติบโตของความเป็นเมืองเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงระยะเวลา 8 – 10 ปีที่ผ่านมา โดยส่วนใหญ่เป็น การใช้ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย การพาณิชย์กรรม และสถานที่ราชการ มีโครงการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ขนาดใหญ่ เกิดขึ้นหลายโครงการตามแนวถนนสายหลักของพื้นที่ และตามแนวคลองระบายน้ำที่เกิดขึ้นใหม่ด้วย สอดคล้องกับการสำรวจ พบว่าประชากรที่ย้ายเข้ามาอยู่ในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง ในระยะไม่ เกิน 10 ปี มีสัดส่วนถึงร้อยละ 44.7 ของประชากรทั้งหมด

จากการศึกษาองค์ประกอบทางจินตภาพของเมืองควนลัง ทั้ง5ประการ พบว่าเมืองควนลังยังเป็นเมืองที่ขาดเอกลักษณ์ ดูสับสน และมีโครงสร้างของเมืองที่ยังดูคลุมเครือ ในองค์ประกอบของ เส้นทาง ย่าน เส้นขอบ ศูนย์รวมกิจกรรม และภูมิสัญลักษณ์สมควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติมองค์ประกอบที่ด้อยคุณภาพ ให้มีความสมบูรณ์ กลายเป็นเมืองที่มี โครงสร้างชัดเจน และมีเอกลักษณ์ที่แจ่มชัด สามารถวาดจินตภาพของเมืองได้อย่างชัดเจน สรุปผลการศึกษาองค์ประกอบทางจินตภาพของเมืองควนลัง ทั้ง5 ประการ มีดังนี้

รูปที่ 2 : แผนที่แสดงขอบเขตพื้นที่ศึกษาเทศบาลเมืองควนลัง

รูปที่ 3 : แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในปีพ.ศ.2557

5.1. การศึกษาเรื่อง เส้นทาง(Paths)

เส้นทาง(Paths) เป็นทางที่บุคคลใช้สัญจรไปมา จากการพิจารณาโครงข่ายระบบถนนในพื้นที่ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมและชุมชนใหม่ที่เกิดขึ้นในระยะหลัง สามารถสรุปบทบาทของระบบถนนในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลังได้ 3 ระบบ คือ

5.1.1. ระบบถนนสำหรับเดินทางผ่านเทศบาลเมืองควนลัง

5.1.2. ระบบถนนสำหรับการเดินทางเข้าออกระหว่างภายในเทศบาลเมืองควนลังกับภายนอก

5.1.3. ระบบถนนสำหรับการเดินทางติดต่อระหว่างส่วนต่างๆ ภายในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง

ถนนทั้ง 3 ระบบจำแนกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1) ถนนสายประธาน เป็นถนนสายสำคัญสำหรับการเดินทางระหว่างเมือง ผ่านพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง เพื่อการคมนาคมติดต่อระหว่างภาค และการเดินทางเข้าออกระหว่างภายในเทศบาลเมืองควนลังกับภายนอก เป็นทางหลวงแผ่นดินที่แล่นผ่านและเป็นถนนเลี้ยงเมืองขนาดใหญ่ ใช้ความเร็วสูง โดยเฉลี่ย 80 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4287 และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4135 ขนาดของถนนสายประธานมีเขตทางกว้างไม่น้อยกว่า 60.00 เมตร

2) ถนนสายหลัก เป็นถนนสายสำคัญภายในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง สำหรับการติดต่อระหว่างพื้นที่ส่วนส่วนต่างๆ เชื่อมโยงกับสายประธานและสายรอง ความเร็วเฉลี่ย 65 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ได้แก่ ทางหลวงชนบท สข.1013 (ถนนบ้านกลาง – สนามบิน) ถนนขวัญประชา ถนนวัดเกาะ – สนามบิน ถนนเฟื่องประชา ถนนศิษย์วิศาล ถนนศรีรัตนะ ถนนประชาร่วมใจ ถนน รพช.3293 (ถนนบ้านเนินชุมทอง – วัดเกาะ) ถนนเลียบบคลองชลประทาน ถนนบางแพบพัฒนา ถนนหาดใหญ่ใน – ลพบุรีราเมศวร์ ซอย 38 เพชรเกษม ซอย 41 เพชรเกษม ซอย 27 เพชรเกษม ถนนศรีภูวนารถ ถนนสาย ค9 ถนนฐานุดมอนุสรณ์ ทางหลวงชนบท สข.2016 (ถนนบ้านหน้าควน – บ้านพรุ) ถนนชัยชนะสงคราม ทางหลวงชนบท สข.4047 และถนนชุมชน

3) ถนนสายรอง เป็นถนนเชื่อมโยงภายในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง เป็นสายรองรับการจราจรจากสายหลักสู่สายย่อย ทำหน้าที่เป็นถนนหลักสำหรับการใช้ประโยชน์ที่ดินแต่ละย่าน ใช้ความเร็วค่อนข้างต่ำ เฉลี่ย 50 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

4) ถนนสายย่อย เป็นถนนภายในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง ระดับภายในเขตหรือย่าน ทำหน้าที่เป็นสายรองภายในย่าน สำหรับการเข้าออกอาคารสถานที่และแปลงที่ดินสู่ถนนสายรอง มีเขตทางเล็กขนาดประมาณ 8.00-12.00 เมตร ความเร็วเฉลี่ย 40 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

ระบบเส้นทางถนนในเทศบาลเมืองควนลัง จากการสำรวจยังมีระบบที่ไม่สมบูรณ์ ควรจะต้องทำการปรับปรุงให้เป็นระบบที่สมบูรณ์และได้มาตรฐานสากล

5.2. การศึกษาเรื่อง ย่าน(Districts)

ย่าน(Districts)คือบริเวณพื้นที่ที่แบ่งแยกออกเป็นกลุ่ม ๆ ตามประเภทของกิจกรรมการใช้ที่ดิน จากการสำรวจวิเคราะห์ พบว่า ในเทศบาลเมืองควนลังมีการใช้ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย การพาณิชยกรรม อุตสาหกรรม เกษตรกรรม และสถานที่ราชการ ปะปนกันอยู่ ไม่สามารถแบ่งย่านตามประเภทของกิจกรรมการใช้ที่ดินได้อย่างชัดเจน แต่สามารถแบ่งเป็นย่านตามเขตปกครองได้ โดยในเทศบาลเมืองควนลังแบ่งพื้นที่ออกเป็น 6 หมู่บ้าน แบ่งตามเขตการเลือกตั้งออกเป็น 3 เขต ประกอบด้วย 41 ชุมชน(หรือย่าน) มีคณะกรรมการชุมชน ทำหน้าที่พัฒนาชุมชนและประสานงานกับเทศบาลเมืองควนลัง

หมู่ที่ 1 ประกอบไปด้วย 9 ชุมชน ได้แก่ (1) ชุมชนปลักหว้า (2) ชุมชนควนสันติ (3) ชุมชนแม่ลั้ง (4) ชุมชนท่าเคียน (5) ชุมชนบ้านในสวน (6) ชุมชนพรุฉิมพลี (7) ชุมชนประสานมิตร (8) ชุมชนบ้านหน้าควน (9) ชุมชนบ้านเนินเขา

หมู่ที่ 2 ประกอบไปด้วย 8 ชุมชน ได้แก่ (10) ชุมชนทุ่งส้ม (11) ชุมชนสามสกุล (12) ชุมชนเมืองใหม่ 9 (13) ชุมชนทุ่งเขียวหวาน (14) ชุมชนคลองตำพุกษชาติ (15) ชุมชนป่าพะยอม (16) ชุมชนบางแพบ (17) ชุมชนมัสดิต้นโหนด

หมู่ที่ 3 ประกอบไปด้วย 10 ชุมชน ได้แก่ (18) ชุมชนท่าหลาธารทองธานี (19) ชุมชนทุ่งคลองสอ (20) ชุมชนเทศบาล (21) ชุมชนหนองใหญ่ (22) ชุมชนบ้านดินวัด (23) ชุมชนท่าใหญ่ (24) ชุมชนพรุจูดิงกมล (25) ชุมชนบ้านหัวนอนกลาง (26) ชุมชนบ้านต้นม่วง (27) ชุมชนศาลาดันยาง

หมู่ที่ 4 ประกอบไปด้วย 5 ชุมชน ได้แก่ (28) ชุมชนบนควน (29) ชุมชนวัดเกาะ (30) ชุมชนวังหรั่ง (31) ชุมชนต้นมะพร้าวสูง (32) ชุมชนวังขวัญ

หมู่ที่ 5 ประกอบไปด้วย 5 ชุมชน ได้แก่ (33) ชุมชนบ้านกลาง (34) ชุมชนม่วงค่อม (35) ชุมชนทุ่งลาน (36) ชุมชนทุ่งฝน (37) ชุมชนนพคล้าย

หมู่ที่ 6 ประกอบไปด้วย 4 ชุมชน ได้แก่ (38) ชุมชนทุ่งควนจีน (39) ชุมชนแมนดาริน (40) ชุมชนเสริมทรัพย์ (41) ชุมชนแอร์พอร์ต

ย่านต่างๆในเขตเทศบาลเมืองควนลัง จากการสำรวจยังมีเส้นขอบเขตการแบ่งย่านที่ยังไม่ค่อยชัดเจน ควรทำการปรับปรุง

5.3. การศึกษาเรื่อง เส้นขอบ (Edges)

สำหรับการพิจารณาเส้นขอบภายในบริเวณเทศบาลเมืองควนลัง ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีลักษณะเป็นแนวที่กำหนดขอบเขตของบริเวณหรือย่าน หรืออาจเป็นเพียงเส้นแนวเค้าโครงของธรรมชาติ เส้นขอบที่มีลักษณะที่มองเห็นได้ค่อนข้างชัดเจน ได้แก่

5.3.1 .เส้นแนวขอบโดยตลอดลำคลองต่างๆ

ได้แก่ คลองอู่ตะเภา คลองสอ คลองตำ คลองนนท์ คลองวาด และคลองชลประทาน จำนวน 2 แห่ง นอกจากนี้ ยังมีคลองระบายน้ำ ร.1 ตามโครงการพระราชดำริเพื่อป้องกันน้ำท่วม

5.3.2.เส้นแนวขอบของถนนสายต่างๆ

ได้แก่ ถนนสายประธาน เช่นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4287 และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4135 ถนนสายหลัก เช่นทางหลวงชนบท สข.1013 (ถนนบ้านกลาง – สนามบิน) ถนนขวัญประชา ถนนวัดเกาะ – สนามบิน ถนนเฟื่องประชา ถนนศิษย์วิศาล ถนนศรีรัตนะ ถนนประชาร่วมใจ ถนน รพช.3293 (ถนนบ้านเนินชุมทอง – วัดเกาะ) ถนนเลียบบคลองชลประทาน ถนนบางแพพัฒนา ถนนหาดใหญ่โน – ลพบุรีรามเสวร์ ซอย 38 เพชรเกษม ซอย 41 เพชรเกษม ซอย 27 เพชรเกษม ถนนศรีสุวรรณารถ ถนนสาย ๙ ถนนฐานุตตมอนุสรณ์ ทางหลวงชนบท สข.2016 (ถนนบ้านหน้าควน – บ้านพรุ) ถนนชัยชนะสงคราม ทางหลวงชนบท สข.4047 และถนนชูพันธ์ รวมทั้งถนนสายรองและถนนสายย่อย ภายในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง เป็นต้น

เส้นขอบในเขตเทศบาลเมืองควนลัง จากการสำรวจเป็นเส้นขอบเขตที่สำคัญในการแบ่งย่าน ที่ยังไม่ค่อยชัดเจน ควรทำการปรับปรุง

5.4. การศึกษาเรื่อง ชุมทาง (Nodes)

ภายในบริเวณเทศบาลเมืองควนลัง มีสถานที่ที่ทำหน้าที่เป็นชุมทางในลักษณะของจุดศูนย์กลางของเส้นทาง หรือ แหล่งรวมกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ วัด จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ วัดควนลัง วัดท่าเคียน วัดเกาะวัด วัดม่วงค่อม วัดชัยชนะสงคราม และวัดหาดใหญ่ สิตาราม (วัดสมเด็จ) มีสำนักสงฆ์ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ สำนักสงฆ์เนินชุมทอง และสำนักสงฆ์วังธรรม (ป่าช้าวังหรั่ง) มีศาลเจ้า จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ ศาลเจ้าแม่โพธิสัตว์กวนอิม มีมัสยิด จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ มัสยิดบ้านหน้าควน มัสยิดยาบาลุคสลาม (ชุมชนควนสันติ) มัสยิดชูลูฮุดดิน (บ้านบางแพบ) มัสยิดนอร์ดักวา (ชุมชนสามสกุล) และมัสยิดดารุสลาม (บ้านทุ่งส้ม) สำนักงานเทศบาลเมืองควนลัง โรงเรียน จำนวน 9 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนบ้านบางแพบ โรงเรียนบ้านหน้าควนลัง (ราษฎร์สามัคคี)โรงเรียนวัดม่วงค่อม โรงเรียนวัดควนลัง มิตรภาพที่ 11 โรงเรียนบ้านวังหรั่ง (ประสิทธิ์อุปถัมภ์) โรงเรียนบ้านบึงพิชัย โรงเรียนท่าใหญ่วิทยา โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาการ และโรงเรียนหาดใหญ่รัฐประชาสรรค์

ชุมทางในเขตเทศบาลเมืองควนลัง จากการสำรวจเป็นลักษณะทางกายภาพที่ชัดเจนพอสมควร ถ้าได้รับการปรับปรุงก็จะทำให้มีความชัดเจนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

5.5. การศึกษาเรื่อง ภูมิสัญลักษณ์ (Landmarks)

สำหรับการศึกษาเรื่องภูมิสัญลักษณ์ที่สามารถใช้เป็นจุดอ้างอิงในการบอกทิศทาง ในบริเวณเทศบาลเมืองควนลัง ได้แก่บริเวณทางแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4287 (ถนนเพชรเกษม) กับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 43 (ถนนสายเอเชีย) ทางแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 43 (ถนนสายเอเชีย) กับทางหลวงจังหวัดหมายเลข 4135 (ถนนหาดใหญ่ - สนามบิน) ซึ่งเป็นลักษณะทางกายภาพที่สามารถเห็นได้ชัดเจน สามารถใช้เป็นจุดอ้างอิงในการบอกทิศทางได้เป็นอย่างดี

ภูมิสัญลักษณ์ในเขตเทศบาลเมืองควนลัง จากการสำรวจเป็นลักษณะทางกายภาพที่ชัดเจนพอสมควร ถ้าได้รับการปรับปรุงก็จะทำให้มีความชัดเจนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

6. สรุปผล

สรุปหลักการและกรอบของแนวคิดในการปรับปรุงจินตภาพของเมืองทั้ง 5 ประการ ได้แก่

6.1. หลักการและกรอบของแนวคิดในการปรับปรุงเส้นทาง(Paths) สรุปได้ดังนี้

6.1.1. เพิ่มถนนสายหลักและถนนสายรอง เพื่อเชื่อมโยงกับถนนสายประธาน ให้การเชื่อมโยงเทศบาลเมืองควนลังกับภายนอก และการเข้าถึงพื้นที่ภายในเทศบาลเมืองควนลัง ครมมีความสะดวก รวดเร็ว คล่องตัว และปลอดภัย

6.1.2. ปรับปรุงถนนเดิม ทั้งการขยายเขตทาง การพัฒนาโครงข่าย และปรับปรุงผิวจราจร

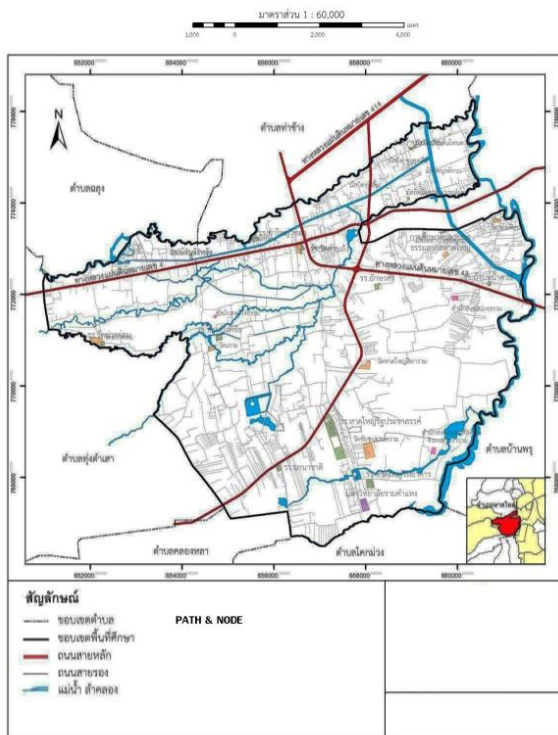
6.1.3. ผลักดันถนนโครงการเสนอแนะ นำไปสู่การปฏิบัติและการก่อสร้าง

6.1.4. ผลักดันให้มีระบบขนส่งมวลชน ให้บริการทั้งภายในเทศบาลเมืองควนลัง และเชื่อมโยงกับภายนอก

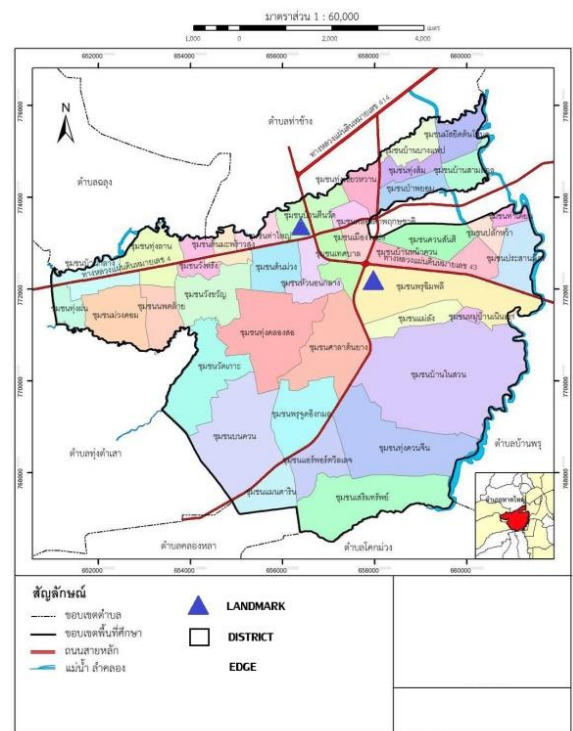
ในการจัดทำกรอบของแนวคิดในการวางแนวทางการปรับปรุงทางกายภาพสำหรับ เส้นทาง (Paths) เน้นการวางระบบโครงข่ายถนนใน 2 ระบบแรกก่อน คือ ระบบถนนสำหรับเดินทางผ่านเทศบาลเมืองควนลัง และระบบถนนสำหรับการเดินทางเข้าออกระหว่างภายในเทศบาลเมืองควนลังกับภายนอก สำหรับระบบสุดท้าย คือระบบถนนสำหรับการเดินทางติดต่อระหว่างส่วนต่างๆ ภายในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง จะเป็นถนนที่เสนอให้ปรับปรุงเพียงผิวจราจร ทางระบายน้ำ และไฟฟ้าแสงสว่างตามเส้นทางเดิมเท่านั้น เพื่อให้สามารถใช้สัญจรได้อย่างสะดวกสบาย และลดความเดือดร้อนจากการกระทบทรัพย์สินส่วนบุคคล อย่างไรก็ตาม จากสภาพเดิมของถนนที่มีเขตทางค่อนข้างแคบ จึงเสนอให้เพิ่มระยะถอยร่นของอาคารริมถนนบางสาย เพื่อความสะดวก ปลอดภัยและความสวยงามในระยะยาว

6.1.5. โครงการพัฒนาถนนสายประธาน

ถนนสายประธานได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4287 และทางหลวงแผ่นดิน

รูปที่ 4 : แนวทางการปรับปรุง Paths & Nodes

รูปที่ 5 : แนวทางการปรับปรุง Landmarks, Districts & Edges

หมายเลข 4135 เป็นถนนสำหรับการสัญจรด้วยความเร็วสูง เชื่อมโยงต้นทางและปลายทางที่มีระยะทางไกล ซึ่งในประเทศที่พัฒนาแล้วจะไม่อนุญาตให้เชื่อมทางโดยตรง จึงทำให้การจราจรบนถนนสายประธานสามารถสัญจรได้อย่างรวดเร็วและปลอดภัย ปรากฏจากชุมชนเกาะติดสองข้างถนน สำหรับถนนสายประธานในประเทศไทย มีเพียงกฎหมายห้ามเชื่อมต่อโดยตรงกับทางหลวงพิเศษ (Controlled-access highway หรือ Motorway) เท่านั้น การเชื่อมต่อถนนความเร็วสูงกับชุมชนโดยตรงจึงเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย

แนวทางพัฒนาที่ควรนำมาใช้กับถนนสายประธานทั้ง 3 สาย ในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง มีดังนี้ 1) การก่อสร้างเกาะกลางถนน (Street Isle) 2) การก่อสร้างทางขนาน (Frontage Road) กับทางหลัก (Main Road) 3) การก่อสร้างทางแยกต่างระดับ (Interchange) กับถนนสายหลัก 4) การก่อสร้างสะพานลอยคนข้าม (Pedestrian Overpass) บริเวณที่ผ่านชุมชนและโรงเรียน 5) การก่อสร้างทางระบายน้ำแบบเปิด (Open Ditch Drain) เพื่อการระบายน้ำตามแนวถนน 6) การก่อสร้างทางจักรยาน (Bicycle Lane)

6.1.6. โครงการพัฒนาถนนสายหลัก

ถนนสายหลักมีหน้าที่เชื่อมโยงการสัญจรระหว่างถนนสายประธานกับชุมชน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ถนนสายหลักที่มีอยู่เดิม และถนนสายหลัก ที่เสนอแนะให้เป็นถนนสายใหม่ในอนาคต

ก. ถนนสายหลักที่มีอยู่เดิม จำนวน 7 สาย ได้แก่

- 1) ทางหลวงชนบท สข.1013 เชื่อมโยงระหว่างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4287 (ถนนเพชรเกษม) กับทางหลวงจังหวัดหมายเลข 4135 (ถนนหาดใหญ่ - สนามบิน)
- 2) ทางหลวงชนบท สข.2016 เชื่อมโยงระหว่างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 หมู่ที่ 1 ตำบลควนลัง ข้ามคลองอู่ตะเภา เข้าสู่พื้นที่เทศบาลตำบลบ้านไร่
- 3) ทางหลวงชนบท สข.4047 เชื่อมโยงระหว่างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4135 (ถนนหาดใหญ่ - สนามบิน) เข้าสู่ที่ตั้งของหน่วยงานราชการหลายหน่วย เช่น สำนักงานทางหลวงชนบทสงขลา
- 4) ทางหลวงชนบท รพช.สข.3293 เชื่อมโยงระหว่างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4135 (ถนนหาดใหญ่ - สนามบิน) บริเวณบ้านเนินชุมทอง กับถนนเกาะวัด-สนามบิน และถนนเฟื่องประชา บริเวณหมู่ที่ 4 ตำบลควนลัง
- 5) ถนนเฟื่องประชา เชื่อมโยงระหว่างทางหลวงชนบท สข.1013 ไปบรรจบกับ ถนนวัดเกาะ-สนามบิน และทางหลวงชนบท รพช.สข.3293
- 6) ถนนวัดเกาะ-สนามบิน เชื่อมโยงระหว่างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4287 (ถนนเพชรเกษม) ไปบรรจบกับถนนเฟื่องประชา และทางหลวงชนบท รพช.สข.3293
- 7) ถนนฐานุดคมอนุสรณ์ เชื่อมโยงระหว่างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4135 (ถนนหาดใหญ่ - สนามบิน) กับถนนทางหลวงชนบท สข.2016 บริเวณหมู่ที่ 1 ตำบลควนลัง

แนวทางพัฒนาที่ควรนำมาใช้กับถนนสายหลักทั้ง 7 สาย มีดังนี้ 1) การก่อสร้างรางระบายน้ำแบบเปิด (Open Ditch Drain) เพื่อการระบายน้ำตามแนวถนน 2) การก่อสร้างทางจักรยาน (Bicycle Lane) 3) การพัฒนาไฟฟ้าแสงสว่างถนน 4) การถอยร่นของอาคารริมถนน ข้างละ 6.00 เมตร จากเขตทาง

ข. ถนนสายหลักที่เสนอแนะให้มีในอนาคต

โครงข่ายถนนในอนาคต ประกอบด้วยถนน 3 ขนาด และอุโมงค์ลอดใต้ถนนสายประธาน 3 แห่ง ดังนี้

- 1) ถนนแบบ ก. ขนาดเขตทาง 8.00 – 10.00 เมตร จำนวน 2 สาย ดังนี้ (1) ถนนสาย ก1 (2) ถนนสาย ก2
- 2) ถนนแบบ ข. ขนาดเขตทาง 20.00 เมตร จำนวน 3 สาย ดังนี้ (1) ถนนสาย ข1 (2) ถนนสาย ข2 (3) ถนนสาย ข3
- 3) ถนนแบบ ค. ขนาดเขตทาง 30.00 เมตร จำนวน 4 สาย ดังนี้ (1) ถนนสาย ค1 (2) ถนนสาย ค2 (3) ถนนสาย ค3 (4) ถนนสาย ค4

6.1.7. โครงการพัฒนาถนนทั่วไป

ถนนทั่วไปในที่นี้ หมายถึงถนนสายรอง และถนนสายย่อย สำหรับการเดินทางติดต่อระหว่างส่วนต่างๆ ภายในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นถนนภายในชุมชน ซึ่งมีเขตทางค่อนข้างแคบและการสัญจรของยานพาหนะใช้ความเร็วต่ำ จะเป็นถนนที่เสนอให้ปรับปรุงเพียงผิวจราจร ทางระบายน้ำ และไฟฟ้าแสงสว่างตามเส้นทางเดิม เพิ่มระยะถอยร่นของอาคารริมถนน บางสาย เพื่อความสะดวก ปลอดภัยและความสวยงามในระยะยาว โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1) การพัฒนาผิวจราจร

ในการพัฒนาผิวจราจรอาจจะเป็นผิวทางคอนกรีตเสริมเหล็ก หรือผิวทางลาดยาง ตามความต้องการของชุมชน และในบางพื้นที่ที่มีลักษณะเฉพาะ เช่นพื้นที่นันทนาการ หรือแหล่งท่องเที่ยว อาจจะใช้ผิวทางคอนกรีตบล็อกหรืออื่นๆ ตามความเหมาะสม

2) การพัฒนาระบบระบายน้ำริมถนน

ควรเลือกใช้ระบบรางเปิด สำหรับย่านที่มีผู้อยู่อาศัยเบาบางหรือมีลักษณะเป็นชนบท และใช้ระบบรางมีฝาปิดที่ปล่อยให้น้ำไหลผ่านลงในรางได้ สำหรับย่านที่มีผู้อยู่อาศัยมากขึ้น หรือสำหรับถนนที่ค่อนข้างแคบ

3) การพัฒนาไฟฟ้าแสงสว่างถนน

ไฟฟ้าแสงสว่างถนนเป็นสิ่งที่สร้างเสริมความปลอดภัยให้ผู้ใช้ถนนในเวลากลางคืน โดยทั่วไปควรติดตั้งตามถนนทุกสาย โดยเฉพาะในเขตชุมชน

4) การถอยร่นของอาคารริมถนน

ควรกำหนดให้มีระยะถอยร่นของอาคารประเภทห้องแถว ตึกแถว บ้านแถว อาคารพาณิชย์ หรือการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อพาณิชยกรรม การค้า การบริการ และสำนักงาน อย่างน้อย 6.00 เมตร

6.2. หลักการและกรอบของแนวคิดในการปรับปรุงย่าน (Districts) ในการปรับปรุงย่านของเทศบาลเมืองควนลัง ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ในเรื่องของการแบ่งย่าน โดยแบ่งตามชุมชนต่างๆในเขตเทศบาลเมืองควนลังนั้น เพื่อให้ย่านต่างๆมีขอบเขตที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น อาจใช้แนวถนน หรือแนวคลอง หรือใช้การปลูกไม้ยืนต้นรวมทั้งไม้ดอก ไม้พุ่ม ที่มีลักษณะแตกต่างกันในแต่ละย่าน ปลูกเป็นแนวอยู่ตามริมถนน หรือแนวคู คลอง เพื่อให้เป็นตัวแบ่งขอบเขตของย่าน เพื่อให้แต่ละย่านมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

6.3. หลักการและกรอบของแนวคิดในการปรับปรุงเส้นขอบ (Edges) ควรทำการปรับปรุง และปรับแต่งสภาพริมตลิ่ง-ริมคลอง ให้ได้แนว ปราศจากแนวรูก้ำของสิ่งปลูกสร้างในลำคลอง เพื่อเป็นการปรับปรุงเส้นขอบ (Edges) บริเวณตลอดแนวริมคลอง ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ส่วนการปรับปรุงแนวเส้นขอบของถนนในพื้นที่ ซึ่งควรปรับปรุงให้ถนนมีความสมบูรณ์ ปราศจากหลุม บ่อ อันอาจจะเป็นอันตรายต่อการสัญจรได้ อีกทั้งควรปรับแต่ง กิ่ง ก้าน ใบ ของต้นไม้ริมถนน ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ได้แนวแลดูสวยงาม รวมทั้งควรทำการกำจัดวัชพืชที่ขึ้นอยู่ริมถนน อย่างไม่เป็นระเบียบ ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย อาจทำการเสริมความงามให้กับเส้นทางสัญจรและเส้นขอบ ด้วยการปลูกไม้พุ่ม-ไม้ดอก ด้วยพืชพันธุ์ประจำถิ่น ก็จะทำให้สภาพของเส้นทางสัญจรทางบก(ถนน) มีความสมบูรณ์ชัดเจนมากขึ้น

6.4. หลักการและกรอบของแนวคิดในการปรับปรุงชุมทาง (Nodes) ควรทำการปรับปรุงลักษณะทางกายภาพที่เห็นได้อย่างชัดเจนขององค์ประกอบชุมทางดังกล่าว ได้แก่ การปรับปรุง สภาพอาคารและองค์ประกอบอาคารต่างๆให้มีสภาพดี ดูสวยงาม มีความมั่นคงและปลอดภัยต่อการใช้สอย และควรมีป้ายบอกชื่ออาคารอย่างชัดเจนเพื่อให้ข้อมูลที่ต้องการชัดเจนแก่ผู้พบเห็น

6.5. หลักการและกรอบของแนวคิดในการปรับปรุงภูมิสัญลักษณ์ (Landmarks) ควรทำการปรับปรุงลักษณะทางกายภาพที่เห็นได้อย่างชัดเจนขององค์ประกอบภูมิสัญลักษณ์ (Landmarks) ดังกล่าว ได้แก่ การปรับปรุง สภาพแวดล้อมโดยรอบบริเวณให้มีสภาพที่ดี สะอาด แลดูสวยงาม และควรมีการก่อสร้างซุ้มประตูเมือง เพื่อเป็นการบอกกล่าวให้ข้อมูลที่ชัดเจนแก่ผู้ที่สัญจรผ่านไปมา

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยจินตภาพของเมืองควนลัง โดยเปรียบเทียบกับทฤษฎีจินตภาพของเมืองของเควิน ลินซ์ ผู้วิจัยพบว่า เนื่องจากมีความแตกต่างของสภาพแวดล้อมของเมืองแบบตะวันตก กับเมืองแบบตะวันออกเช่นเมืองควนลัง กล่าวคือจากทฤษฎีของเควิน ลินซ์ เขาได้ทำการสำรวจเมืองใหญ่ 3 เมืองของสหรัฐอเมริกา ที่มีลักษณะทางกายภาพของความเป็นเมืองอย่างชัดเจนตามองค์ประกอบจินตภาพของเมืองทั้ง 5 ประการ เมื่อเปรียบเทียบกับเมืองควนลัง ซึ่งเป็นเมืองที่มีลักษณะทางกายภาพเป็นอาคารพักอาศัยเสียเป็นส่วนใหญ่ อีกทั้งยังมีที่ว่างเป็นพื้นที่เกษตรกรรม อยู่ค่อนข้างมาก ดังนั้นองค์ประกอบของความเป็นเมืองตามนัยยะของเควิน ลินซ์ จึงมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด การนำเอาทฤษฎีจินตภาพของเมือง ของเควิน ลินซ์ มาวิจัยองค์ประกอบทางจินตภาพของเมืองควนลัง จึงต้องทำการประยุกต์ใช้ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ในการพัฒนาที่มีความเหมาะสมที่สุด ผู้วิจัยเห็นว่าจากองค์ประกอบทางจินตภาพของเมืองทั้ง 5 ประการ องค์ประกอบเรื่อง เส้นทาง (Paths) ภูมิสัญลักษณ์ (Landmarks) ศูนย์ชุมชน(Nodes) และเส้นขอบ (Edges) เป็น 4 องค์ประกอบที่สามารถปรับปรุงแก้ไขได้อย่างชัดเจน ส่วนในองค์ประกอบเรื่อง ย่าน (Districts) ยังไม่สามารถกำหนดความเป็นย่าน ตามประเภทของกิจกรรมการใช้ที่ดินที่ชัดเจนได้ จึงต้องประยุกต์ใช้การแบ่งย่านตามเขตการปกครองแทน ซึ่งก็เป็นการประยุกต์ใช้ตามบริบทแบบไทย ๆ โดยที่สามารถกำหนดความเป็นย่านได้ในอีกลักษณะหนึ่ง

7. เอกสารอ้างอิง

- [1] วิมลสิทธิ์ หรยางกูร, 2549, พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม, สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- [2] กำธร กุลชล, 2545, การออกแบบชุมชนเมืองคืออะไร-การติดตามหาคำตอบในรอบ40ปี, มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.
- [3] ภาควิชาภูมิสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์. 2551, เอกสารประกอบโครงการฝึกอบรมหลักสูตรหลักการออกแบบและจัดการภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว,จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- [4] พรชัย สุตันไชยนนท์. 2537, การศึกษาจินตภาพเมืองลำพูนเพื่อการอนุรักษ์, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- [5] บริษัทประพันธ์มงคลจำกัด. 2558, โครงการวางและจัดทำผังพัฒนาพื้นที่เฉพาะเทศบาลเมืองควนลัง, สงขลา.